

TANAKAJD

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV

TARTALOMJEGYZÉK

- 1. Bevezetés 5
- 2. Tanakajd bemutatása 7
- 3. Örökségünk 8
- 4. Eltérő karakterű településrészek
Tanakajdon 14
- 5. Átalakuló és új településrész 15
  - Faluközpont 15
  - Lakóövezet 16
  - Beépítésre nem szánt terület 29
  - Magasság 30
  - Tetőhajlásszög 31
  - Telepítés 30
  - Színek 30
  - Tornácok 32
  - Ajtók, ablakok 33
  - Homlokzatképzés, anyaghasználat 34
  - Részletek 35
  - Kerítések 37
  - Kertek 38
  - Utcák, terek 40
  - Ajánlások– Beépítésre nem szánt terület 42
- 6. Példák – Épületek, építészeti részletek 43
- 7. Példák – Sajátos építményszíntárak 44
- Impresszum 45

BEVEZETÉS

Tanakajd Szombathelytől délre, a Rába-síkságon helyezkedik el, észak-déli irányban hosszan elnyúlva Táplánkereszt és Vasszécseny települések között, utóbbival szinte egybeépülve.

Településföldrajzi szemponttól meghatározó jellegzetessége a határán északnyugat-délkeleti irányban folyó 3 vízfolyás (Borza-patak, Gyöngyös-patak és Cséve-árok). A középkori és a mai falu egyaránt a Gyöngyös-patak déli partján települt meg, s a lelőhelyek többségét is a vízfolyások mentén lehet felfedezni.

A külterületen igen nagy (93%) a termőterületek aránya, a terület Vas megye legjobb termőhelyei közé tartozik. A község külterülete ennek megfelelően szinte teljes egészében szántóterület, csak a patakok mentén találtunk véderdő-sávokat.

Tanakajd három falu összeolvadásával jött létre. Kis- és Nagy-Kajdot 1907-ben Kajd néven, Kajdot és Tanát 1939-ben Tanakajd néven egyesítették. A történelmi kutatások szerint Tana nevét már az Árpád-kortól, Kajdét a XIV.századtól találhatjuk meg az oklevelekben.

Tana első írásos említése II. András 1217-es oklevelében történik – Thana néven – amiben a Vasvári káptalant erősíti meg birtokaiban mielőtt a Szentföldre indulna keresztes hadjáratra.

A falvak gazdag történelmi múltja ellenére sem találtuk nyomát annak, hogy előjáróik a középkorban címert vagy pecsétet használtak volna. Sajnálatos módon nem maradt fenn erre vonatkozó adat sem a Mária Terézia uralkodása során keletkezett úrbéri, sem pedig a II. József kori közigazgatási akták között.

A falvak pecsétjei hivatalos iratokon egyöntetűen a XIX. Század közepén tűnnek fel. Tana község első negatív vésetű pecsétjének közepében TANAI HELYSÉGH köriratban kardot markoló jobb kar látszik. Nagy-Kajd község kerek pecsétjében NK monogram és koronára támaszkodó páncélos kar látható. Sajnos Kis-Kajd község pecsétnyomója a gondos kutatás ellenére sem került elő. Az 1870-es években Tana község megújította páncélos kart ábrázoló pecsétnyomóját. 1907-ben a községi névtörzskönyvezéskor lehetőség lett volna címeres pecsétnyomó készítésére, de sem Kajd, sem Tana előjárói ezt nem tartották szükségesnek, és egyszerű köriratot tartalmazó bélyegzőt készítettek.

Sajnos az 1939-es községegyesítéskor sem alkották meg címerüket, ezért nem lehet azon csodálkozni, hogy a XX. század végére a régi szimbólumok feledésbe merültek. A képviselőtestület a rendszerváltozáskor határozta el a címer elkészíttetését.

Tervezte: Feiszt György, grafika: Kamper Lajos.

A címeravatásra 2001. július 7-én került sor.

A címer leírása: Vörös színű doborpajzs közepén, szablyát markoló aranyruhás levágott jobb kar alatt heraldikai arany csillag lebeg. A pajzsra arany nemesi lombkorona van helyezve. A szimbólumok jelentése: Mind Nagy-Kajd, mind pedig Tana község az ún. kurialista községek közé tartozott.

A kismanesi községek szinte kivétel nélkül a vérével adózó, a hazáért háborúban vérét ontó nemességre utaló koronát és harci eszközöket tartalmazó pecsétet használtak. Így került Tana és Nagy-Kajd pecsétjébe is a páncélos kar.

A napjainkban használt címer a hagyományos szimbólumokhoz való visszatérés szép példája.

A községi lobogó: A zászlólap vörössel és arannyal hasított álló téglalap, melynek közepén, mint tengelyen foglal helyet a község címere. A lobogó alsó éle arany rojttal határolt.

TANAKAJD BEMUTATÁSA

Tanakajd a kistápland déli nyúlványaként sík vidéken fekszik. A több mint 800 éves település három falurészből tevődik össze: Tana, Nagykajd és Kiskajd. Egyesítésük 19***-ban történt, ettől kezdve lett a falu neve Tanakajd. A három rész még ma is felfedezhető, csupán a Rákóczi utca köti össze a kajdi és tanai falurészt. Jelenleg a lakosság lélekszáma kb. 740 fő. A valaha kismemesi település néhány épületén a múlt visszaköszön, bár a régi épületekből sok már nem maradt fenn.

A Klébelsberg Kúnó és Hómann Bálint nevével fémjelzett programnak köszönhetően községünkben is létesült iskola, de sajnos az 1950-es évek végén megszüntették. A tanítói lakás és iskola épülete azért megmaradt. Jelenleg új rendeltetéssel működik. Itt van a polgármesteri hivatal, az orvosi rendelő, valamint két klubhelyiség, melyekben baba-mama klub, öregek klubja, gyerekeknek nyári napközis tábor, vagy egyéb kulturális összejövétel, és baráti találkozók rendezése lehetséges. Az iskolaépület és a templom között lévő tér is alkalmas világi és egyházi rendezvények számára, amit a tanakajdiak gyakran ki is használnak. A sportélet is élő a faluban, a templom melletti focipályán hat különböző korosztályú focicsapat ügyeskedését és küzdelmét láthatja a kilátogató nem kisházi közönség.

A lakosság nagy része a tőlünk 12 km-re lévő szombathelyen dolgozik, ipari tevékenységet helyben nem sokan folytatnak. Ami van, az leginkább a mezőgazdasághoz kapcsolódik.

Jelenlétünk értékeink a tanai falurészen lévő 1820 körül klasszicista stílusban épült műemlék kastély, mely 1914-től 1942-ig a Jeli arborétum telepítőjének, Ambrózy-Migazzy István grófnak a kastélya, ezt követően a Szalézi szerzetesrend tulajdona. A szerzetesrend felszámolása után állami tulajdonba került. Jelenleg a Növényvédő Állomás működik benne. A hozzá tartozó park zárt terület, bejelentéssel látogatható.

A település legfontosabb utcái a Fő utca és a Templom utca, melyekben a faluközpont és a kereskedelmi és szolgáltató központ van. A Templom utcában a már említett volt iskolaépületben lévő helyiségek, a templom és a sportpálya, a kereszteződés közelében a Fő utca közepén a kultúrház, mellette játszótér és a boltok, valamint a posta található.

A lakóházak oldalhatáros beépítése a régi időben kialakult megmaradt, bár az épületek közül sok már újra cserélődött. A többi utcában is hasonló a helyzet, az eredeti „hosszú-házakat” felváltották a 60-as 70-es években épült kocka-házak, de a beépítés ritmusossága továbbra is megmaradt.

Az Ambrózy sétányon a Növényvédő Állomás szolgálati lakásokat építtetett. Ezek ikerházak, melyek a szemközti oldalon a kastély parkjával hangulatos, egységes utcaképet alkotnak.

A kiskajdi rész a falu belsejétől kissé elszakadva helyezkedik el. Az itt lévő cselédlakásokat már lebontották. A valamikori TSZ major gazdasági épületeit a hozzá tartozó területekkel néhány mezőgazdasági vállalkozó vette meg. Itt állattartási épületek (csirke, pulyka, sertés, tojó tyúk zárt tartása,) magtárak, géptároló helyek és műhelyek vannak. Az épületek egy része a volt TSZ idejében épült, de vannak már újabb épületek is. Ezek szintén egyszerű, a célnak megfelelő kialakításúak.

A következőkben bemutatunk egy válogatást, azokból az épületekből, melyek már hosszabb ideje Tanakajd identitását erősítik. Az egyes részek építési előírásainak figyelembevételével elérhető, hogy az új építésű házak ne idegenként, hanem ismerősként jelenjenek meg a többi ház között, így segítsék a település karakterének megőrzését, és tovább formálják azt.

ÖRÖKSÉGÜNK

Tanakajd régészeti öröksége igen jelentős, azonban nagyobb részt ismeretlen és feldolgozatlan. Tanakajd névével a régészeti szakirodalomban gyakorlatilag kizárólag két római kori domborműves fehérmárvány sírkő kapcsán találkozhatunk, ami legalább annyit jelez, hogy a római kori emlékek képezik a település kulturális örökségének legjelentősebb részét. E sírkövek előkerülési helye egyébként másodlagos volt, s bár bizonyítékunk nincsen rá, feltehető, hogy a falutól északra, a Halomi-dűlőben lévő nagykiterjedésű római telepről, vagy környékéről kerültek elő.

A község közigazgatási területe jelenlegi ismereteink szerint a rézkortól fogva lakott volt. Jelenleg az alábbi korú és jellegű lelőhelyekről van ismeretünk:

- ismeretlen korú halomsírok
- őskori telep
- rézkori telep
- római kori telep (Halomi-dűlő)
- római kori villa
- római kori halomsírok
- Árpád-kori telep
- középkori telep

Az ismert lelőhelyek túlnyomó többsége a Borza-patak, a Gyöngyös-patak és a Cséve-árok két ága menti kiemelkedéseken helyezkedik el. A három nagyobb vízfolyás és mellékpatakjai völgyéből kiemelkedő dombok enyhébb lejtőjű oldala és teteje a régészeti korokban kiválóan alkalmas volt az emberi megtelepedésre, ezért itt még újabb lelőhelyek előkerülésére is lehet számítani.

Tanakajd területén nagyon magas a szántóterületek aránya, így nem meglepő, hogy a 13 nyilvántartott lelőhely közül 12 részben vagy egészen szántóterületen fekszik, s csak egyetlen lelőhely található teljes egészében belterületen (templom környéke). Egy lelőhely részben gyepes, bokros, fás területet is érint, egy másik pedig részben egy hulladéktelepen, szilárd és folyékony hulladék elhelyezésére is szolgáló területen fekszik.

A mai Tanakajd község három falu: Kis-Kajd, Nagy-Kajd és Tana összevonásából született a 20. században, de ezek mindegyike létezett már a középkorban is. A falvak középkori története még feldolgozatlan, s ennek elvégzése a jelen hatástanulmánynak sem feladata. Az azonban bizonyosnak tűnik, hogy az okleveles adatok szerint Tana a legkorábbi falu: „Thana” néven 1217-ben említik először. Kajddal először 1360-ban találkozhatunk, majd nemesek birtokaként szerepel 1409-ben és 1417-ben. 1463-ban fordul elő először Nagy-kajd (Nagkajd), míg Kiskajdot (Kyskajd) csak 1467-ben említik először.

A három középkori falu pontos lokalizálása további vizsgálatokat igényel, az azonban valószínűnek tűnik, hogy azok többé-kevésbé megőrizték mai elhelyezkedésüket a Gyöngyös-patak partján. Az 1782-1785 között készült I. katonai felmérés ezért jó támpontot adhat a három település helyére nézve. A térkép készítésének idején Nagy-kajd a Gyöngyös-patak mindkét oldalára kiterjedt, s még a XVI. században épült templomát is jelzik. A templom körül jelentős kiterjedésű középkori település nyomait lehet lokalizálni, így valószínű, hogy a templom előzményei is korábbiak, és itt helyezkedett el a középkori Nagy-kajd.

Kiskajdról és Tanáról kevesebbet tudunk, az I. katonai felmérésen is csak apró településként ábrázolják őket. Kiskajd Nagy-kajdtól nyugatra, a későbbi Kiskajdi-major területén fekszik. Ugyanezen a térkép szerint Tana a mai település belterületének keleti részén fekszik, központja a mai Tanai utca. A belterületi fedettség miatt azonban kevés esély van a falvak pontos lokalizálására, egyedül a tanai temető környékén lehet középkori telepnyomokat találni.

Tanakajd községben egy műemlék épület található: az Ambrózy kastély és a körülötte lévő park.

A kastély 1820 körül épült klasszicista stílusban, szabadon álló, egyetemleges eredetileg téglalap alaprajzú, ez bővül északon egy kisebb téglalap alaprajzú tömeggel. Főhomlokzatának síkjából kilépő timpanonnal lezárt középrizalitú, amelynek

földszintjén oldalt kettős, a bejárat mellett egy-egy sávozott falsáv látható, ezek között faltükrös mezőkkel tagolt. A bejárat mellett egy-egy ablak, ezek felett vak félköríves architektúrában vannak az. Páremeleti ablakok, és a timpanonban egy lunetta ablak. Az összes ablak egyenes záródású, egyenes szemöldökpárkánnyal kialakított.

E kastély ura Ambrózy-Migazzy István gróf a jeles botanikus 1914-ben telepszik meg Tanán. Pár évvel később birtokot vásárol Kám határában, s hozzálát – a trianoni döntés, Malonya elvesztése után – élete második nagy vállalkozásához. Arborétumot telepít Jeliben. A jeli parkban maga kijelölte sírhelyén álló sírkereztje felirata: Semper vireo (Szüntelen virulok) ma is használatos jelmondat, e nevet viseli az egyik énekkar Tanakajdon.

Kastély belső udvari képe

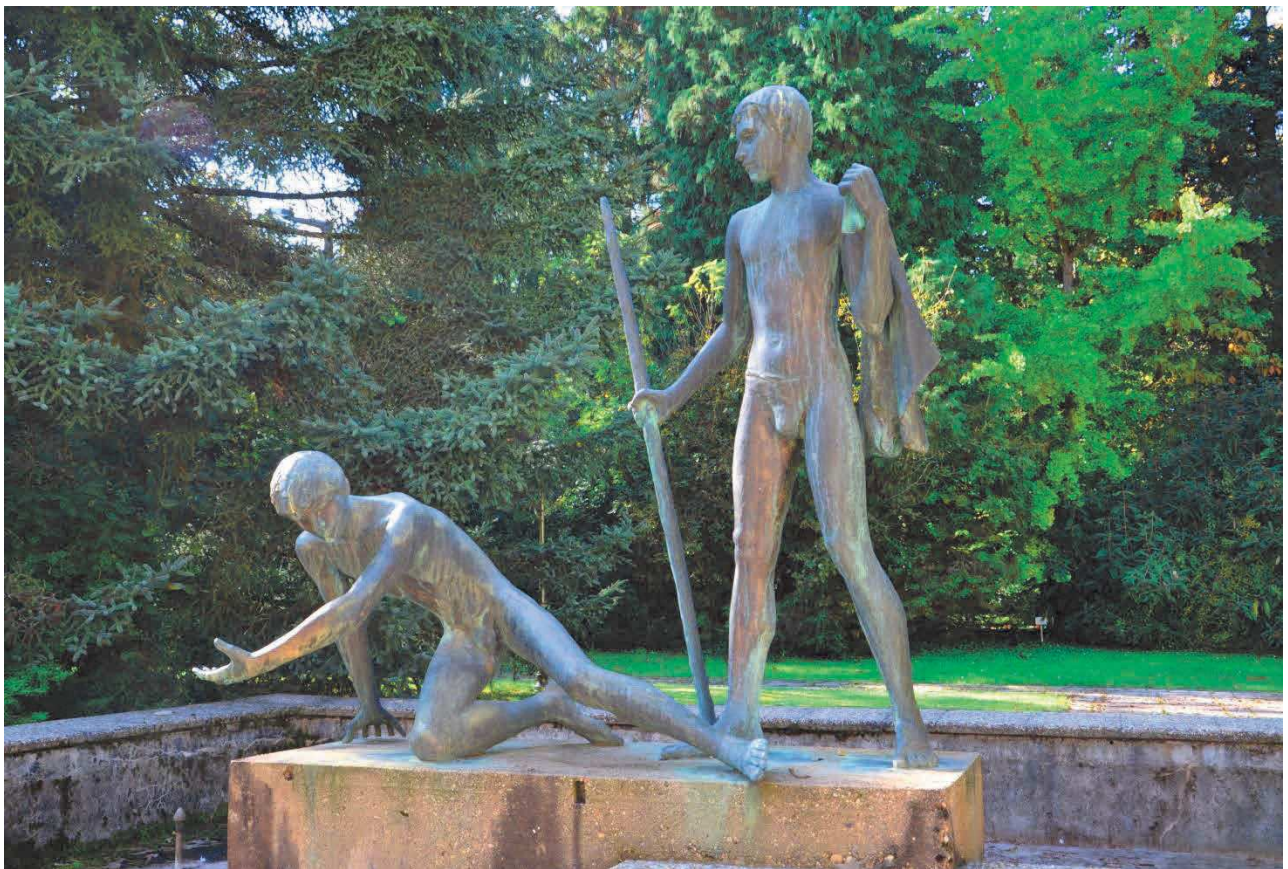
**Ambrózy-Migazzi István emléktáblája a
kastélyparkban**

Ambrózy-Migazzi István mellszobra a kastélyban

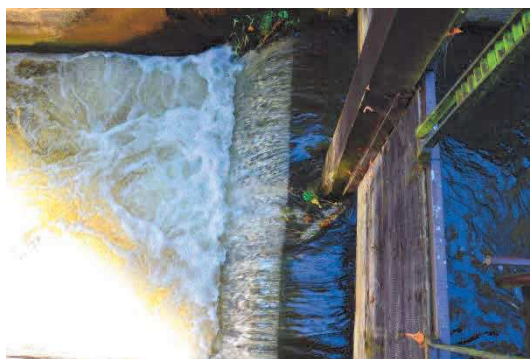
Modern szobor a kastélyparkban

Helyi védett épületek: A malom és a volt vasútállomás épülete.

A gyöngyös patakon majd minden faluban épült egy malom. A tanai falurészen lévő az ún. Szkokk malom, a tulajdonosáról elnevezve. Itt eredetileg a környéken termesztett gabonát őrölték. 1948-tól a malom községi tulajdonba került, ami jótékony hatással volt a falu gazdasági életére. Többek között az itt termelt jövedelemből épülhetett meg a kultúrház az ötvenes évek végén. Később a malom a TSZ tulajdonába került. Ezután Már csak terménydaráló, majd raktár céljára szolgált. Az 1990-es évektől több tulajdonosa volt, jelenleg is magántulajdonban van, de a külföldi tulajdonos csak befektetési céllal vette, most használaton kívül van.

Szkokk malom

A malom duzzasztója

A vasútállomási épület a Szombathely-Rum vasút megszűnése után először postaként működött, mely a postásnak szolgálati lakásként is szolgált, majd a volt postás birtokába került, és az egész lakás lett, de külső megjelenésével őrzi a vasút és vasutas épület emlékét.

Áramfejlesztő a Gyöngyösön

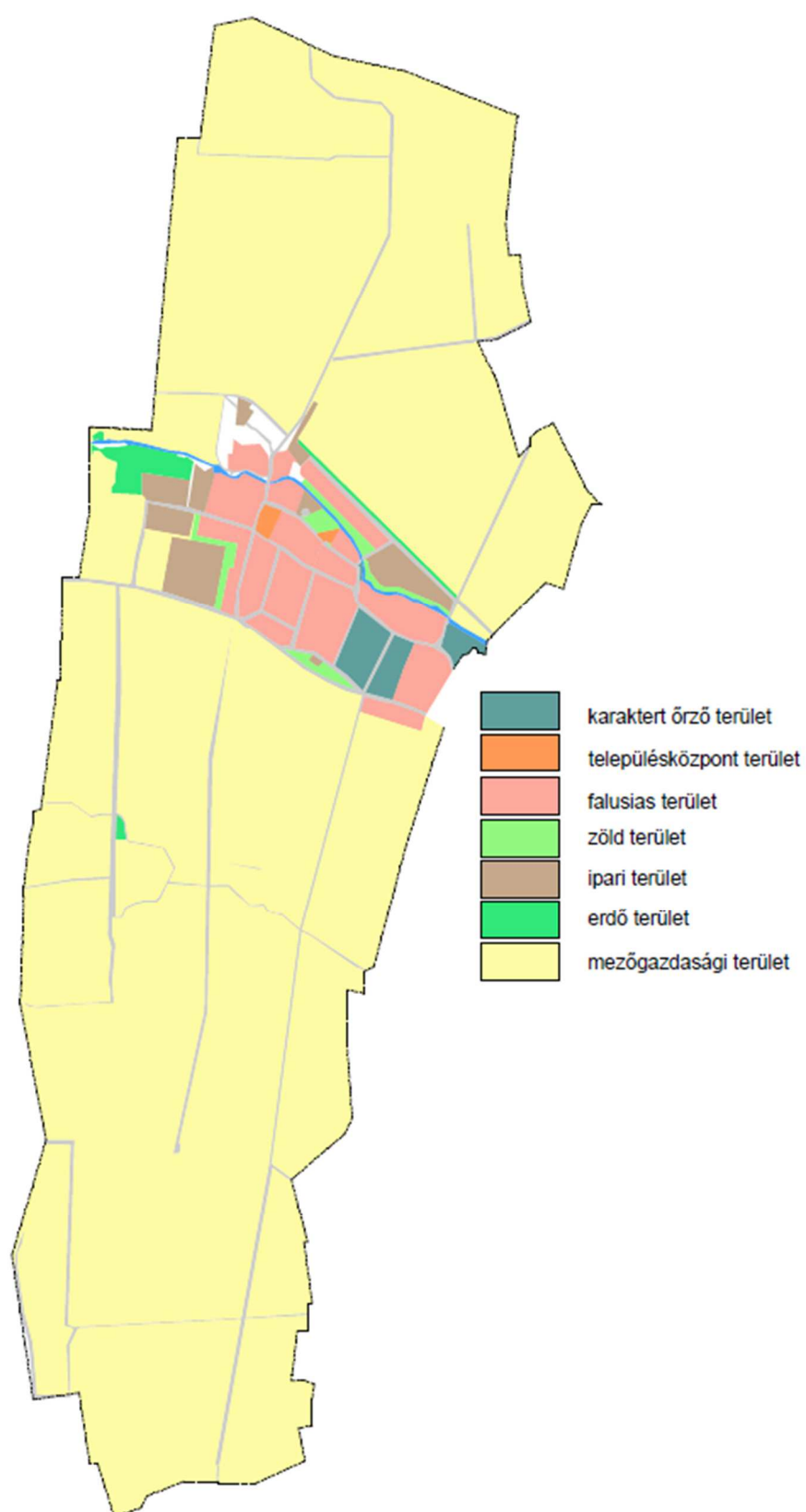
Kajdi temető

Tanai temető

ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK

Átalakuló és új településrész

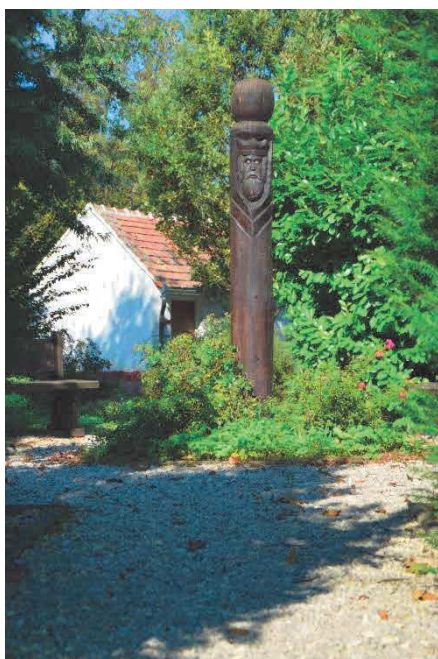
A három falurészből álló település kissé elkülönül egymástól. A nagykajdi részt és Tanát egy utca köti össze. Településképi szempontból nem nagyon különböznek egymástól. Egyaránt oldalhatáros beépítésű, kivéve az Ambrózy sétányt, ahol ikerházas beépítés alakult ki.

A valamikori Kiskajd már csak egy majorrá változott, melyet út köt össze a lakóterülettel, de attól mezőgazdasági terület választja el.

Faluközpont

Önkormányzati épület (volt iskola)

Millenniumi emlékpark, Szent István szobor

Templom

Lakóövezet

A községben hagyományos, és új területrészeket nem lehet különválaszthatóan elkülöníteni. A folyamatosan épülő új épületek beékelődnek a régiek közé, de azok harmonikus egységet képeznek. Az újak idomulnak a régiekhez némely típusjegyet átvéve, újraértelmezve jelennek meg, főleg a legújabb épületeknél. Ezért utcánként hasonlóakat tapasztalhatunk.

Malom utca

**Régi tornácos parasztház, sajnos lakatlan,
érdeemes lenne megmenteni**

**utcakép – kockaházak sádtortetővel és
nyeregtetővel, tetőtérbeépítéssel**

modernebb emeletes épület az utca végén

Fő utca

utcakép régi és új emeletes házzal

lakóházak szépen sorban

régi lakóház felújítás alatt, valamikori kovácsmester
lakóháza – előtte volt a kovácsműhely

régi polgári ház

**a régi épületek felújítása folyik,
alapvető változás nélkül**

újabb kisvárosi stílusú épület

egy példa a régi értékek megtartására

Zrínyi Ilona utca

az utóbbi 30 évben épült házsor

Kossuth Lajos utca

**zömében az 1980-as években épült, vagy
tetőtérrel bővített épületek**

Petőfi Sándor utca

Az északi telekhatárra épített épületek a nyugati oldalon az 50-es – 60-as években épültek, a keleti oldalon pedig az 1980-as – 2010-es években.

utcakép az eső utáni napsütésben

nyugati oldali házsor: kockaházak az 50-60-as évekből, ún. hajtott ház még régebbről

**keleti oldali ház sor útra merőleges
nyeregtetővel, játékos kiegészítésekkel**

Rákóczi Ferenc utca

Viszonylag új épületek néhány kivétellel

családi ház alagsori garázzsal, hagyományos tömeggel, tetőformával, és anyagokkal

**tetőtérbeépítésű és alagsoros épületek sora
közel azonos párkánymagassággal**

utcakép – egyemeletes ház is bekerült, kicsit kilóg a sorból

egy jó példa a beépítésre

Tanai utca

A legkevésbé változott utca. A legtöbb alacsony parasztház itt található, de sok a 60-as, 70-es évekbeli kockaház is.

az egykori malomtulajdonos háza (lakatlan)

módosabb gazda háza

tornácos ház (kihaltak az itt lakók)

**tornácos ház német tulajdonban
(remélhetőleg megújul)**

felújított tornácos ház

felújításra szoruló tornácos ház

a régiek közé harmonikusan beékelődött új épület

**az utca végén lévő új ház túlbonyolított tömeggel,
kedvezőtlen zárt kerítéssel**

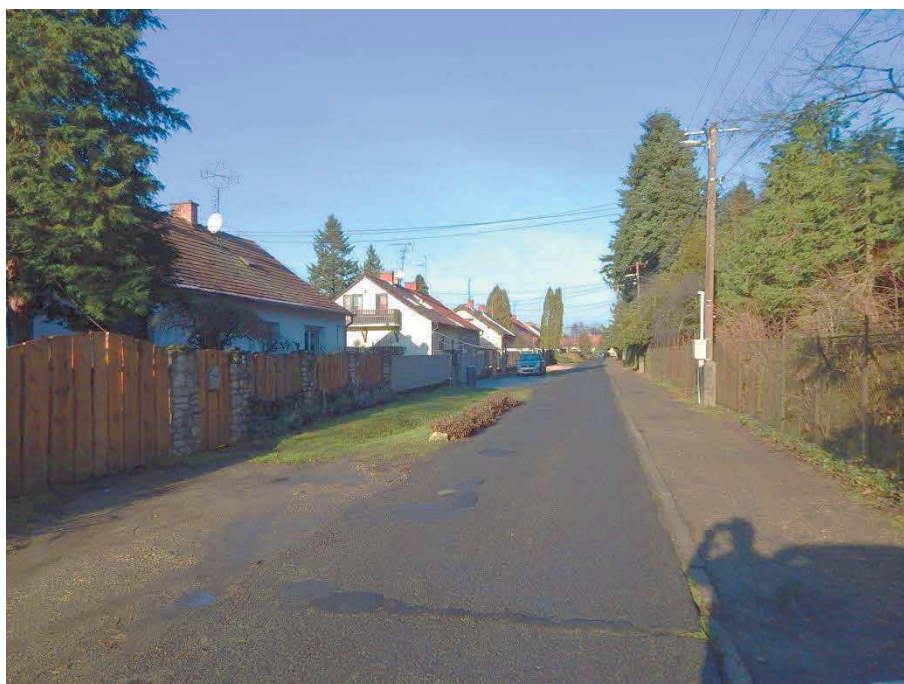
egy kedvező példa fa tornáccal

Ambrózy sétány

Az utca nyugati oldalán ikerházas beépítésű házsor, keleti oldalán a kastélypark

utcakép

ikerházak egymásutánja
utólagos tetőtérbeépítéssel

Országút utca

A 87-es országos közút mellett a régi házak mintha el akarnának süllyedni az út magasítása miatt. A nagy forgalom a régi épületeket erősen igénybe veszi, rongálja.

boronafalas fa épület körkerítéssel

régi forma-, és tömegarányok az új épületen

tornácos ház gazda nélkül

törpe a nagyok között

jól karbantartott régi ház

utcakép

Beépítésre nem szánt területek

Tanakajd külterületén a mezőgazdasági tevékenység a döntő nagyságú. Erdős terület csak sávokban fordul elő, élőhelyül szolgálva az apró vadaknak.

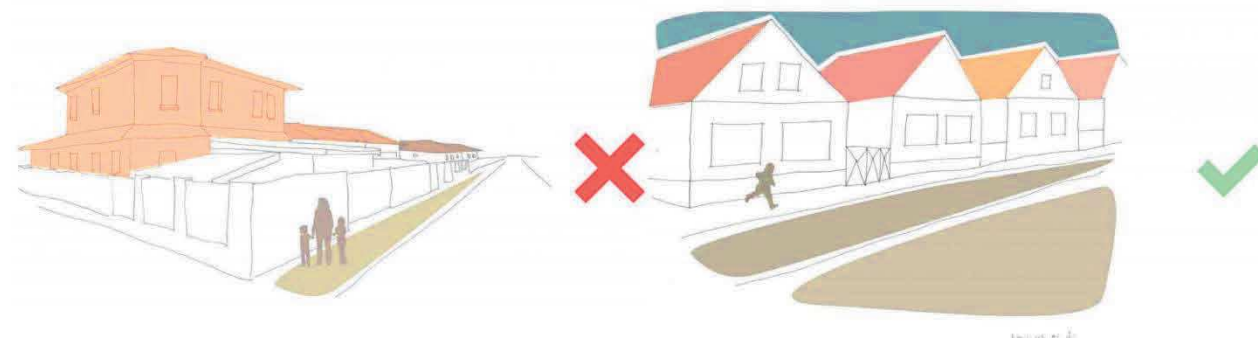

az úton túli erdősávok közötti szántóterület hosszútávon az is marad

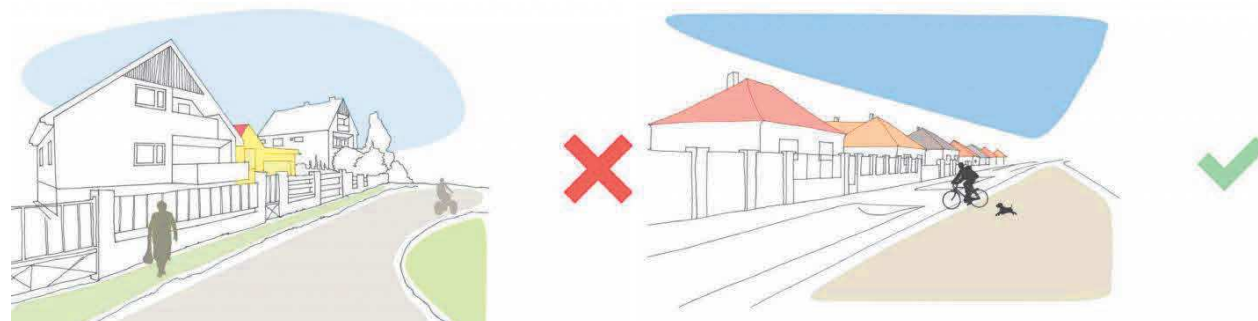
Arra a kérdésre, mitől szép egy lakóház, nem lehet egy mondatban válaszolni. Ebben a fejezetben nem szeretnénk egyoldalúan állást foglalni, leszűkíteni a lehetőségeket. Viszont szeretnénk bemutatni, hogyan kerüljük el a legáltalánosabb hibákat.

MAGASSÁG

Az egységes utcakép szempontjából fontos, hogy az egymással összeépített, vagy egymáshoz közel álló épületek homlokzati párkánymagassága közel azonos legyen.

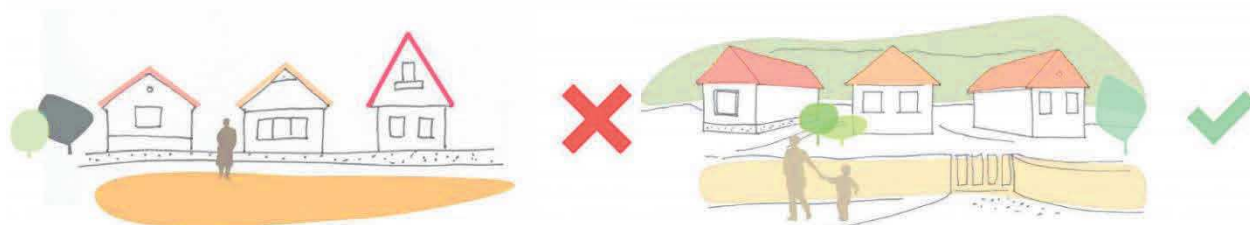

Ahol egységes típusterv alapján létesült lakóterület, javasoljuk a már kialakult épületállományhoz való illeszkedést.

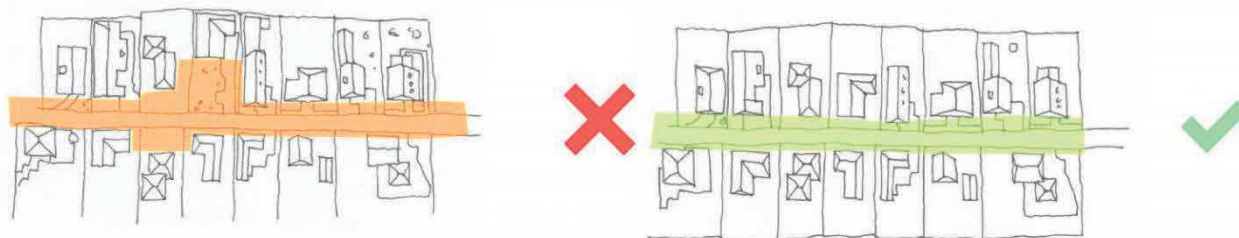
TETŐHAJLÁSSZÖG

Zavaró, ha az egyes utcákra, utcaszakaszokra, szomszédos épületekre jellemző tetőformáktól, vagy sűrűn beépített utcában a szomszédos épületek tetőhajlásszöge eltérő.

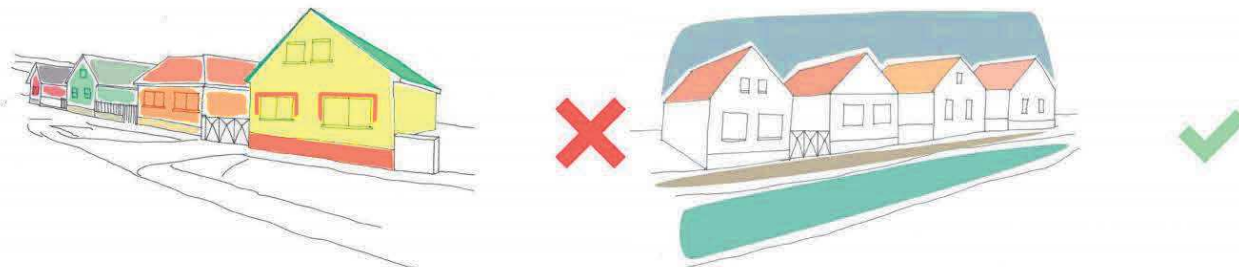
TELEPÍTÉS

Az egy utcában álló épületek esetében egységes módon kell az előkertet kialakítani. Az épületeket fő tömegükben az utcára jellemző módon javasolt elhelyezni, hogy az utcaképet alkotó homlokzatok egységes településképet eredményezhessenek.

SZÍNEK

Kerüljük a harsány és a környezet, környező épületek színvilágától idegen színek használatát.

Tornácok

A népi építészet jellegzetes eleme az oldalsó oszlopos tornác. Lehet fából vagy téglából falazva. Esztétikus, védi a bejáratot, árnyékol.

Malom utcai téglaházas tornác

tornácos ház a Tanai utcában

Új építésű házon a tornác motívumként jelenik meg. Szélfogó, emlékeztet az Őrségben elterjedt ún. kodisállásra

új épületen a tornác szép példája

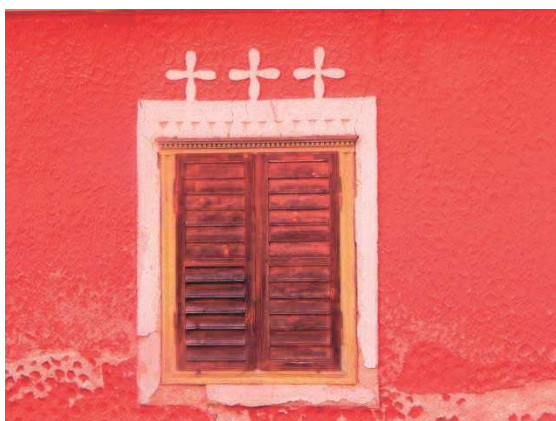
Ajtók, ablakok

Az épületek megjelenését és hangulatát a nyílászárók nagyban befolyásolják. A zárt épülettömeggel így nyitunk a külvilág felé, ezért nem mindegy, milyen módon tesszük ezt. A három megkülönböztetett településkarakter nyílászáróiban is eltérő képet mutat, mely sajátosság megőrzése a mi feladatunk is. A hagyományos nyíláskialakítás a történeti településrészen jól megfigyelhető: két szárnyú, jellegzetesen két vagy három osztatú ablakok, utcai homlokzaton szimmetrikus kialakítással. Új ház építésekor érdemes körüljárni a környéket, és ihletet meríteni, hogy az otthonunk minél jobban bele tudjon simulni környezetébe, ezzel is gazdagítva az utcaképet.

a régi ablak arányaival, formájával mintául szolgálhat

új ablak, a régi képe szerint gyártva

**szépen felújított ház régi minta szerinti ablakokkal,
ablakkeretekkel, és párkánnyal**

**felújított zsalugáter szépen kidolgozott szemöldökkal,
eredeti faldíszekkel**

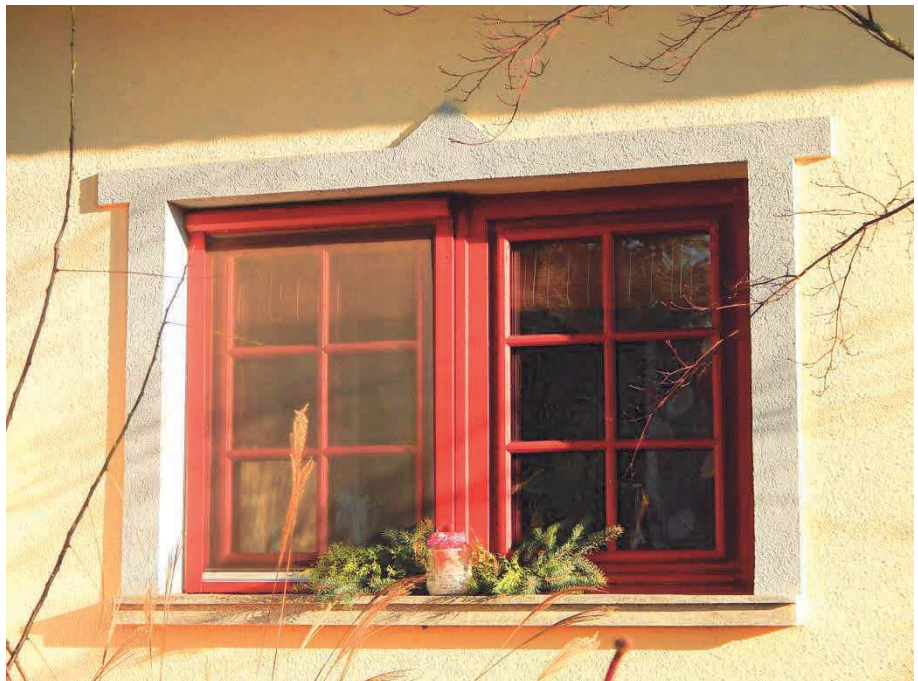
Homlokzatképzés, anyaghasználat

Tanakajdon a vakolt homlokzati falfelületek a jellemzőek mind a régi, mind az új falfelületeknél. Az energiatakarékossági szempontok a hőszigetelőszerkezeteket és vékony vakolatokat helyezik előtérbe, de a régi faldíszek visszafogott alkalmazásával a végső összképre ügyelve a színek megválasztása is fontos szempont.

régi vakolt homlokzat
felújítása az eredeti díszek
megtartásával

hőszigetelt fal
ablakkeretes homlokzattal

Részletek

virágablakos ház a Petőfi Sándor utcában

falfülke, de már nem az eredeti Jézus szoborral

Tana község 800 éves fennállására készült emlékmű

Hősi halotti emlékművek a templom falán

Kerítések

A kerítés egyszerre teremt kapcsolatot a közterülettel, ugyanakkor elválasztja az ingatlantól, mely lehet tömör, de lehetőleg áttört, hogy látszódjon az előkert jellege. Vannak visszatérő formák, jellemzően fa vagy kovácsoltvas anyagból.

**vasrácsos kerítés az épülettel azonos lábazattal,
és a homlokzattal azonos oszlopokkal**

falazott lábazatos kerítés vízszintes deszkázással

a fagyal sövénykerítés magától nő, csak nyírni kell

kőoszlopos, deszkázott, egyszerűségében elegáns kerítés

Kertek

A kert az épített környezet része, közvetlen életterünk szabadterre kiterjesztett közege, amely akkor tölti be szerepét, ha harmonikus egységet képez az épülettel, amelyhez kapcsolódik. A kertalakítás során az épület és a kert stílusa, hangulata harmóniában legyen. A hátsó kertrész a szemlélő előtt észrevétlen marad. Néhány helyen azért megcsodálhatjuk a rendszeresen, szeretettel gondozott hátsó kert egy részét is, mely nemcsak a pihenést szolgálja, hanem haszonkertként gyümölcsöket, zöldségeket termeszthetünk benne. Tavasszal a virágbaboruló fák egy hatalmas virágvázává változtatják a kertet.

**gémeskút és kerticsap,
múlt és jelen**

kis kút, kerek kút

elég a keréknyomokon szilárd burkolatot tenni

előkert növényes rézsűvel

**széles teleknél gyűlölcös is lehet az oldalkertben,
esetleg a bejáratitól elválasztva**

Utcák, terek

A virágos, zöld utcák, gondozott terek nagyon fontos hozzátartozói az élhető településnek, és barátságos, szerethető, esztétikus településképpnek. A közterületen lévő növényzet fontos szerepet tölt be a település lakóinak életében. A cél egyértelműen ezek megőrzése, fenntartása, és újabbak létesítése. A növények mellett fontos még az esztétikus utcabútorok jelenléte is.

utcák madártávlatból

templom tér, mint AGORA

igényes térburkolat levendula-, és bukszus körítéssel

Utcabútorok:

**hirdetőtábla
pad
szemetgyűjtő
kerékpártároló**

Ajánlások – Beépítésre nem szánt terület

a településkép minőségi formálására vonatkozó ajánlások: építészeti útmutató

Általánosan javasolt a területek beépítetlen jellegének megtartása a már kialakult és értéket képviselő építmények karakterének megővése mellett. Az értékes tájkarakter megőrzését szolgálja a területhasználat és a telekszerkezet hosszú távú megőrzése. A beépítésre nem szánt területeken, összekötő utak lakott területi szakaszán kívül reklámfelület elhelyezésére szolgáló önálló építmény, felszíni elektromos hálózati vagy hírközlési elem vagy építmény elhelyezése nem ajánlott.

játszótér

naplemente a falu végén

Példák – Épületek, építészeti részletek

épületek, építészeti részletek

(ajtók, ablakok, tornácok, anyaghasználat, színek, homlokzatképzés),
kerítések, kertek, zöldfelületek kialakítása

példa: igényesen felújított régi épület

példa: harmonikus tömegformálású épület,
összhangban van a kerítés és az épület
anyagválasztása és színeképzése

példa: a hagyományos formák alkalmazása új épületen

példa: arányos homlokzatszerkesztés és természetes
anyaghasználat, tájba simuló tömeg

Példák – Sajátos építményfajták

Az utcaképhez a hirdetőtáblák, reklámfelületek, cégérek is ugyanúgy hozzátartoznak, mint az épületek vagy a növényzet. De hogyan hirdessük portékánkat, szolgáltatásunkat úgy, hogy az ne legyen meghökkentő? Hiszen elsősorban a figyelemfelkeltés a célunk, és nem a járókelők rosszallásának kiváltása. A hirdetés lényege a tájékoztatás, amelyet utcaképbe illően is megtehetünk. Ha lehetőségünk van egy szebb utcakép, településkép megteremtésére, miért ne élénk a lehetőséggel?

A cégér az oromfalon visszafogott, de figyelemfelkeltő. Alkalmazkodik az épület formavilágához, anyaghasználatához

a posta országosan egységes cégére itt is megfelelő

példa ismertetőtáblára

az autóbusszmegálló közelében elhelyezett kerékpártároló segítséget nyújt a megállótól távol lakó utasoknak

IMPRESSZUM

Tanakajd Község Önkormányzata
Tanakajd, Templom u. 24.
Tel: 30 / 822-98-77
e-mail: simik61@freemail.hu

Polgármester: Simon Miklós

Készítette: Vasi Korrekt Kft., Csapody Gábor

Fotó: Simon Miklós, Csapody Gábor

Tanakajd, 2017. december 7.